

ME

LARINO JEZIČKO PUTOVANJE EVROPOM

DOBRODOŠLI NA PUTOVANJE KROZ EVROPSKE JEZIKE!

Jezike koje ćeš sresti na sljedećim stranicama oslikavaju različitost kultura i tradicija koje postoje rame uz rame na našem kontinentu. Neke od oko 225 jezika koji su autohtoni u Evropi zbere milioni, a drugi, kojim zbori nekolicina ljudi, nažalost, izumiru.

Tokom ovog kratkog putovanja, otkrićeš mnogo sličnosti. Evropski jezici uglavnom spadaju u tri glavne kategorije: slovenski, romanski i germanski, đe jezici svake grupe imaju slične korjene - međutim, tokom vijekova su se razvili svaki u različitim pravcima. Naučićeš o njihovim razlikama: mnoštvo pisama (kao što su latinica, ćirilica, grčki, jermenski i gruzijski), često koristeći umjetnička pisma; kako se nose sa stvaranjem riječi za nove izume i njihova ponekad misteriozna porijekla. Svi imaju jedinstveni identitet i posebnu priču za ispričati!

Možemo ti dati samo mali uvid u neke od jezika Evrope. Postoji mnogo, mnogo više koje nismo spomenuli, ne zato što su manje bitni ili manje zanimljivi, već jednostavno jer ih ne možemo sve pokriti na ovom kratkom putovanju. Postoje primjeri regionalnih i manjinskih jezika kojima relativno mali dio stanovništva zbori u dijelu jedne zemlje ili oblastima nekoliko zemalja. Postoje i neteritorijalni jezici kojima zbere grupe rasprostranjene širom cele Evrope ali koje se ne identifikuju sa jednom specifičnom zemljom porijekla. Takođe, postoje jezici migracije koji ne potiču iz Evrope, već su doneti na kontinent od strane govornika koji dolaze iz drugih krajeva svijeta.

Na svakoj stranici o jeziku se nalazi Larin uvod, neke ključne riječi, izrazi i specijalna slova pisma, kao i procijenjeni broj maternjih govornika širom svijeta.

Nadamo se da ćeš uživati u pratnji našeg vodiča, Lare, na njenom putu kroz neke evropske jezike. Možda će te inspirisati da se otisneš na slično putovanje istrage sa puno 'o stvarno!' i 'vau - nisam to znao/la!' momenata, dok otkrivaš neke od blaga skrivenih tik ispod površine naših svakodnevnih života!

JEZICI KOJE LARA SREĆE NA SVOM PUTOVANJU

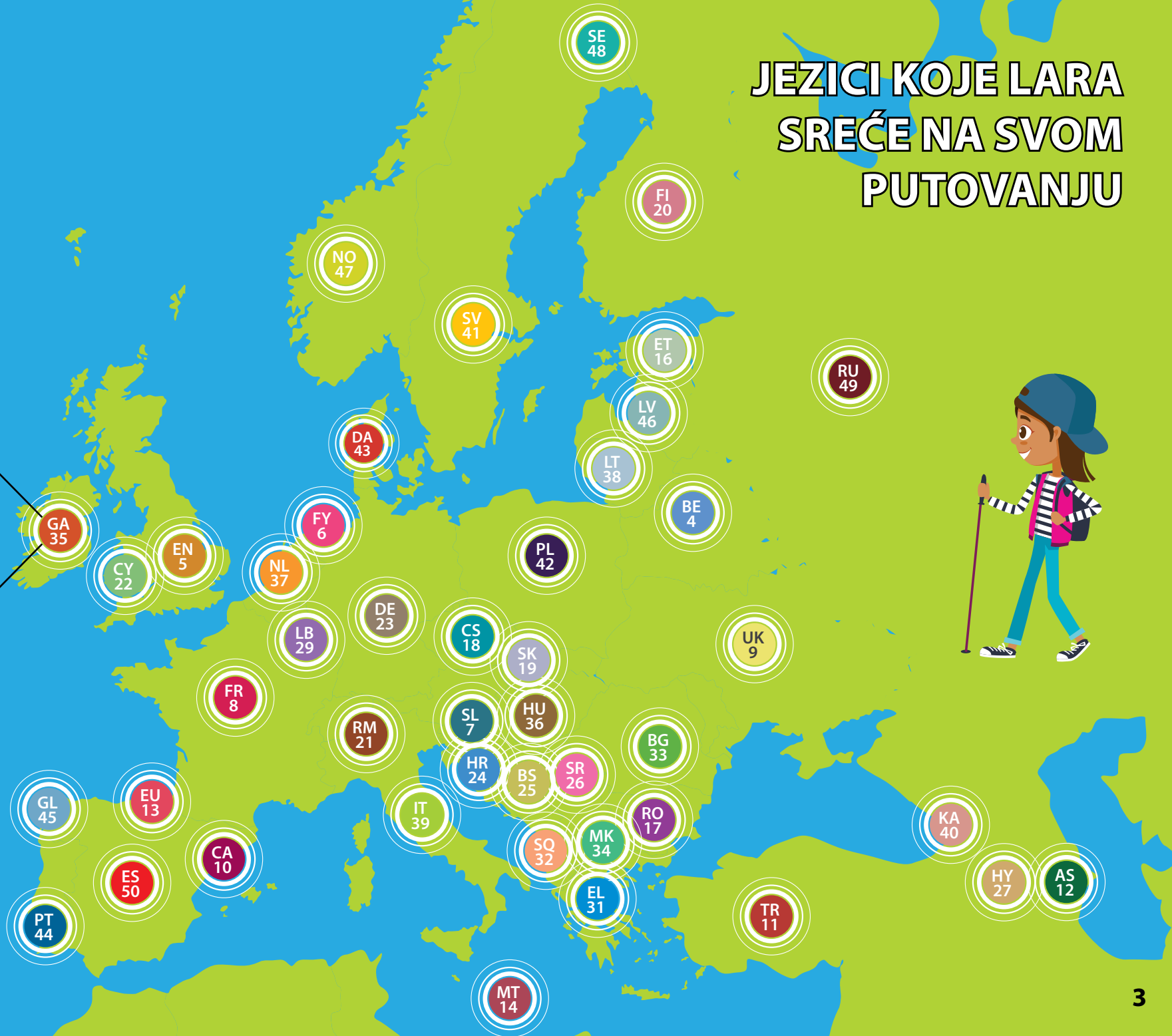

Jezički kod
(ISO-639-1)

Broj stranice

28 ROMANI ĆHIB

30

ВЕ БЕЛАРУСКАЯ МОВА

👤👤👤 5 000 000

так

не

Як справы?

Добры
дзень!

Дзякуй!

Ćao, ja sam Lara! Pridruži mi se na fascinantnom putovanju kroz prelijepu jezike Evrope... Počecemo od „krasavika“. Ćekaj. Odakle? „Krasavik“ (april) je najljepši mjesec u Bjelorusiji i zato je nazvan bukvalno „prelijepi“. A ko ne voli proljeće?

- 1 адзін
- 2 два
- 3 тры
- 4 чатыры
- 5 пяць
- 6 шэсць
- 7 сем
- 8 восем
- 9 дзевяць
- 10 дзесяць

ё

й

э

і

ў

ь

ю

ы

я

Паслухайце гучанне гэтых слоў >>>

Photo: Park in Minsk, Belarus

ENGLISH EN

👤👤👤 400 000 000

Engleski je jezik sa najviše govornika na svijetu, kojih ima skoro 1,3 milijarde, ali samo trećina su maternji govornici. Kada zborimo istim jezikom, razumijemo se i shvatamo koliko stvari dijelimo. Onda se svijet ipak ne čini toliko velikim.

How are you?

Hello!

Thank you!

yes

no

- 1 one
- 2 two
- 3 three
- 4 four
- 5 five
- 6 six
- 7 seven
- 8 eight
- 9 nine
- 10 ten

🔊🔊🔊 Listen to the sound of these words

Photo: London eye and Big Ben, United Kingdom

FY FRYSK

👤👤👤 500 000

Hoe giet it mei dy?

Hoi!

Tank!

ja

nee

Frizijski je vjerovatno najsljedniji živi jezik engleskom. "De sinne is waarm en it ljocht fan de sinneskyn fielt noflik mei de sêfte wyn." Da li si razumeo/la? Vidi englesku verziju: "The sun is warm and the light from the sun-shining feels good with the soft wind" (Sunce je toplo i njegova svjetlost prija uz nježni povjetarac).

- 1 ien
- 2 twa
- 3 trije
- 4 fjouwer
- 5 fiif
- 6 seis
- 7 sân
- 8 acht
- 9 njoggen
- 10 tsien

êé

ûú

â

ô

Harkje nei it lûd fan dizze wurden >>>

Photo: Ljouwert, Netherlands

SLOVENŠČINA SL

888 2500 000

Kako si?

Živjo!

Hvala!

Dvoje ljudi su veoma posebni na slovenačkom! Ne samo da postoji jednina (za 1 osobu) i množina (za više ljudi), ali i oblik za dve osobe! Ako želiš da kažeš "ti i ja" možeš jednostavno reći "midva" (nas dvojica ili nas dvoje), ili "midve/medve" (nas dvije). Kad smo već kod brojeva... hoću da ti pokažem jezik sa zanimljivim sistemom brojenja...

da

ne

č

ž

š

Prisluhnite zvuku teh besed

Photo: Triglav National Park, Slovenia

FR FRANÇAIS

👤👤👤 76 800 000

oui

non

Ça va ?

Bonjour !

Merci !

ùûü

àâä

ÿ

ôö

æ

îï

éèêë

ç

œ

Da li si znao/la da u francuskom postoji različit način brojanja između 70 i 99? Za broj 75 se bukvalno kaže "60 plus 15". Takođe, za broj 80 se kaže "4 puta 20"! Tako da je 96 "4 puta 20 plus 16". Govornici francuskog moraju biti dobri matematičari! Francuski se smatra jednim od najljepših jezika, pored... hoćeš da pogodiš?

- 1 un
- 2 deux
- 3 trois
- 4 quatre
- 5 cinq
- 6 six
- 7 sept
- 8 huit
- 9 neuf
- 10 dix

Écoutez le son de ces mots >>>>

Photo: Dune du Pilat, France

УКРАЇНСЬКА МОВА UK

👤👤👤 35 000 000

Як справи?

Привіт!

Дякую!

так

ні

Ogledalce, ogledalce - koji jezik je najljepši od svih? Ne postoji lak način da se odgovori na ovo pitanje i svi imaju svoje favorite. Međutim, na takmičenju za najljepši jezik 1934. u Parizu, ukrajinski je osvojio treće mjesto, nakon francuskog i persijskog. Ne znam za neko skorije takmičenje za najljepši jezik!

Є

Й

Щ

її

Г

Ь

Ю

Я

<<< Прослушайте звучання цих слів

Photo: Love tunnel created from trees along the railway in Klevan, Ukraine

- 1 один
- 2 два
- 3 три
- 4 чотири
- 5 п'ять
- 6 шість
- 7 сім
- 8 вісім
- 9 дев'ять
- 10 десять

CA CATALÀ

👤👤👤 10 000 000

Ako želiš da kažeš na katalonskom da je samo nekoliko prijatelja došlo na tvoju rođendansku žurku (što ti se valjda nikad neće desiti!) možeš reći "quatre gats" ili "četiri mačke" i sve će biti jasno. Prije nego što se požališ na svoju propalu žurku, ne zaboravi da kažeš "Gràcies!" (thank you) četiri mačkama koje su se odazvale!

Com estàs?

Hola!

Gràcies!

- 1 un
- 2 dos
- 3 tres
- 4 quatre
- 5 cinc
- 6 sis
- 7 set
- 8 vuit
- 9 nou
- 10 deu

ç

h

úü

à

éè

íï

óò

sí

no

Escolta el so d'aquestes paraules >>>

Photo: Park Guell in Barcelona, Spain

TÜRKÇE TR

👤👤👤 75 700 000

Nasılsın?

Merhaba!

Teşekkür ederim!

Turski je jezik bez roda! Postoji samo jedna riječ za "on", "ona" i "to", to jest jedno jedino slovo - "o". Tako da je moguće opisati osobu na turskom bez da se zna je li muško ili žensko. Okreni stranicu kako bi video/la koji još jezik dijeli ovu sličnost sa turskim.

evet

hayır

- 1 bir
- 2 iki
- 3 üç
- 4 dört
- 5 beş
- 6 altı
- 7 yedi
- 8 sekiz
- 9 dokuz
- 10 on

<<< Bu sözcüklerin sesini dinle

Photo: Cappadocia, Turkey

ç

ğ

ö

ş

ü

ı

AS AZƏRBAYCAN DILI

888 23 000 000

Azerski takođe koristi "o" za on, ona i ono. Ali ovo nije jedina osobina koju dijele turski i azerski. Riječi kao "sa" ili "za" ne dolaze prije imenice, već posle nje: tako da bi na azerskom "sa mojom majkom" bilo "anam ilə" ili bukvalno "majkom mojom sa". Još jedna posebna osobina je da kad se azerski piše latinicom ili ćirilicom, piše se sa leva nadesno. Kada se piše arapskim pismom, piše se sa desna nalevo.

ı

ö

ü

ç

ə

ğ

ş

Necəsən?

Salam!

Təşəkkür edirəm!

bəli

xeyr

- 1 bir
- 2 iki
- 3 üç
- 4 dörd
- 5 beş
- 6 altı
- 7 yeddi
- 8 səkkiz
- 9 doqquz
- 10 on

Bu sözlərin səsini dinləyin >>>

EUSKARA EU

👤👤👤 750 000

Generalno gledano, jezici pripadaju jezičkim porodicama i dijele puno osobina jedni sa drugima, ali baskijski je jedina... Vjeruje se da je jedan od najstarijih evropskih jezika i njegovo porijeklo ostaje misterija. Tako da, ako želiš da se pridružiš ekskluzivnom klubu i postaneš "euskalduna" (govornik/ca baskijskog) probaj ovaj jezik!

bai

ez

Zer moduz?

Kaixo!

Eskerrik asko!

- 1 bat
- 2 bi
- 3 hiru
- 4 lau
- 5 bost
- 6 sei
- 7 zazpi
- 8 zortzi
- 9 bederatzi
- 10 hamar

←←← Entzun hitz hauen soinua

Photo: Guggenheim Museum, Bilbao, Spain (Rudy Mareel | Shutterstock.com)

ü

ñ

é

ç

MT MALTI

👤👤👤 520 000

Kif int?

Bongu!

Grazzi!

Malteški je najmanji zvanični jezik EU što se tiče broja govornika. Zvuči slično feničanskom jeziku koji se govorio u oblastima oko antičkog Mediterana prije 3000 godina. Malteški je jedini jezik u Evropi koji pripada afro-azijskoj porodici jezika i jedini jezik iz ove porodice koji koristi latinicu. Okreni stranicu i pokazaću ti veoma izolovan jezik...

- 1 wieħed
- 2 tnejn
- 3 tlieta
- 4 erbgħa
- 5 ħamsa
- 6 sitta
- 7 sebgħa
- 8 tmienja
- 9 disgħa
- 10 għaxra

iva

le

ċ

ħ

ġ

ż

Isma' l-ħoss ta' dawn il-kelmiet >>>

Photo: Typical street in Ir-Rabat, Malta

ÍSLENSKA IS

👤👤👤 314 000

Island nema blizu susedne zemlje i jezik koji su vikinzi donijeli u 9. i 10. vijeku se nije promijenio koliko bi zamislio/la tokom vijekova. Islandski izbjegava da koristi strane riječi i preferira da stvori nove riječi iz antičkih vikinških riječi. Tako da je riječ za kompjuter "tölva" formirana iz starih riječi "tala" (broj) and "völva" (proročica).

Hvernig hefurðu það?

Hæ!

Þakka þér fyrir!

ð

í

á

þ

æ

ý

ö ó

ú

é

- 1 einn
- 2 tveir
- 3 þrír
- 4 fjórir
- 5 fimm
- 6 sex
- 7 sjö
- 8 átta
- 9 níu
- 10 tíu

já

nei

<<< Hlustaðu á þessi orð

Photo: Goðafoss waterfall, Iceland

ET EESTI KEEL

👤👤👤 1 100 000

Estonian loves vowels! The role of vowels in Estonian is the largest in comparison with other European languages and it has many words like "Jäääär" (iceberg), "Töö-öö" (night shift) or "Õueiaääre" (iceberg)! Now I will show you a language that can create a sentence consisting only of vowels...

õ ä ö ü

Kuidas sul läheb?
Tere!
Aitäh!

jah
ei

- 1 üks
- 2 kaks
- 3 kolm
- 4 neli
- 5 viis
- 6 kuus
- 7 seitse
- 8 kaheksa
- 9 üheksa
- 10 kümme

Kuula nende sõnade kõla >>>

Photo: Kitesurfing in Viimsi, Estonia

LIMBA ROMÂNĂ RO

👤👤👤 26 000 000

Rumunskom jeziku su takođe vrlo dragi vokali. Rumunski čak može da stvori smislenu rečenicu koja se sastoji samo iz vokala: "Oaia aia e a ei, eu i-o iau" znači "Ta ovca je njena, uzeću je". Takođe, postoje neki jezici koji izgleda pokušavaju skroz da izbegnu vokale.

Ce faci?

Bună ziua!

Mulțumesc!

- 1 unu
- 2 doi
- 3 trei
- 4 patru
- 5 cinci
- 6 șase
- 7 șapte
- 8 opt
- 9 nouă
- 10 zece

î

ț

ș

ăâ

da

nu

<<< Ascultă cum sună aceste cuvinte

Photo: Corvin Castle, Romania

CS ČEŠTINA

👤👤👤 14 000 000

Dobrý
den!

Jak se
máš?

Děkuji!

ano

ne

ě

č

d'

í

ó

ř

ú

á

ž

ý

ť

š

ň

Ako nijesi ljubitelj samoglasnika, češki je jezik za tebe! Češki obožava suglasnike. Riječi koje se sastoje samo iz suglasnika kao krk (vrat), prst (prst) ili smrk (drvo bora) su veoma česte. Pokušaj da izgovoriš ovu češku brzalicu "Chrt pln skvrn zdrhl z Brd", koja znači "Tufnasti hrt je pobjegao sa Brda (planina)". Ovu ljubav prema suglasnicima dijeli i komšija - možeš li pogoditi koji?

- 1 jedna
- 2 dvě
- 3 tři
- 4 čtyři
- 5 pět
- 6 šest
- 7 sedm
- 8 osm
- 9 devět
- 10 deset

Poslechni si, jak znějí tato slova >>>

SLOVENČINA SK

👤👤👤 5 200 000

Ako sa máš?

Ahoj!

Ďakujem!

áno

nie

Da, slovački takođe obožava suglasnike! Puno slovačkih riječi sastoji se skroz ili većinom iz suglasnika, kao što su riječi vr̂b (vrba), štvrt̂ (čtvrť) ili smrt̂ (smrt). Slovački se takođe smatra jezikom koji najlakše razmiju ostali govornici slovenskih jezika. Okreni stranicu da otkriješ štedljiv jezik...

- 1 jeden
- 2 dva
- 3 tri
- 4 štyri
- 5 päť
- 6 šesť
- 7 sedem
- 8 osem
- 9 deväť
- 10 desať

<<< Vypočujte si zvuk týchto slov

Photo: High Tatras, Slovak Republic

FI SUOMI

👤👤👤 5 800 000

kyllä

ei

Finski je jedan od rijetkih nacionalnih jezika Evrope koji nije indoevropski. Pripada istoj porodici kao estonski i mađarski. Postoji mnogo stvari koje se na finskom mogu reći samo jednom riječju. Tako da je istun "ja šedam", istahtaisin "šeo/la bih na kratko", istahdan "sješču na kratko", a istahtaisinokohan "pitam se da li da šednem na kratko".

Mitä kuuluu?

Hei!

Kiitos!

- 1 yksi
- 2 kaksi
- 3 kolme
- 4 neljä
- 5 viisi
- 6 kuusi
- 7 seitsemän
- 8 kahdeksan
- 9 yhdeksän
- 10 kymmenen

ö

ää

Kuuntele nämä sanat >>>

Photo: Dog Sledding in Lapland, Finland

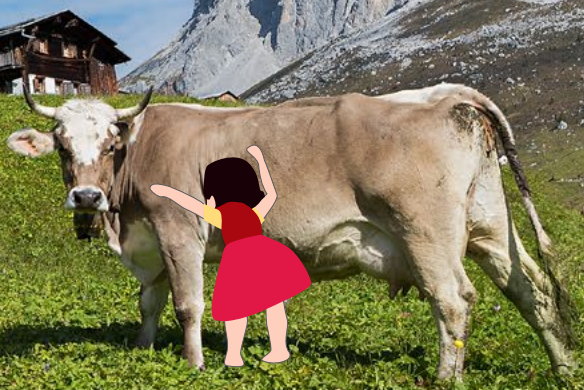
- 1 in
- 2 dus
- 3 trais
- 4 quatter
- 5 tschintg
- 6 sis
- 7 set
- 8 otg
- 9 nov
- 10 diesch

gea na

RUMANTSCH RM

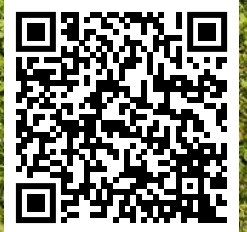
👤👤👤 60 000

Romanš je najmanje poznat od četiri zvanična jezika u Švajcarskoj. Njegova istorija počinje pre rođenja Hrista: latinski Rimljani, koji su osvojili oblast između Retijskih Alpa i Dunava, pomiješan sa jezikom lokalnog stanovništva. Polako se iz ove mješavine razvio romanš - i nastavlja da se mijenja i danas!

Co vai?
Chau!
Grazia!

è é

<<< Taidla co ch'ils plets tunan

Photo: Mountain view, Grisons, Switzerland

CY CYMRAEG

👤👤👤 1 000 000

ie

na

Sut wyt ti?

Shwmae!

Diolch!

ŵ

ê

ô

â

î

ÿ

û

Velško "Llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwlllantysiliogogoch" je najduže ime za mjesto u Evropi a drugo najduže na svijetu. Približno znači "Crkva Svete Marije u udubljenju bele leske u blizini brzog vrtloga Svetog Tisilija crvene pećine". Okreni stranicu da otkriješ jezik koji parira velškim nazivima mjesta u dužini riječi...

- 1 un
- 2 dau
- 3 tri
- 4 pedwar
- 5 pump
- 6 chwech
- 7 saith
- 8 wyth
- 9 naw
- 10 deg

LLANFAIRPWLLGWYNGYLLGOGERYCHWYRNDROBWLLLLANTYSILIOGOGOCH

Llan-vire-pooll-guin-gill-go-ger-u-queern-drob-ooll-llandus-ilio-gogo-goch

Listen to the sound of these words >>>

Photo: Train station in Llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwlllantysiliogogogoch, Wales, UK

Njemački je jedan od jezika sa najdužim riječima. Kako bi opisao/la stvari jednostavno kombinuje različite riječi tako da postanu jedna nova riječ. Tako bi riječ za meč kvalifikacija za svjetsko prvenstvo u fudbalu bila: "Fußballweltmeisterschaftsqualifikationsspiel". Neke mogu da budu malo zbunjujuće ako ne znaš koje riječi su kombinovane, kao "Urinsekten", ali pustiću te da to sam/a otkriješ!

ja

nein

DEUTSCH DE

👤👤👤 95 000 000

ü

ö

ä

ß

◀◀◀ Hör dir an, wie diese Wörter klingen

Photo: Island Sylt, Germany

Wie geht's?

Hallo!

Danke!

- 1 eins
- 2 zwei
- 3 drei
- 4 vier
- 5 fünf
- 6 sechs
- 7 sieben
- 8 acht
- 9 neun
- 10 zehn

HR HRVATSKI

👤👤👤 5 600 000

Kako si?

Bok!

Hvala!

Zajedno sa srpskim i bosanskim, hrvatski je jedan on južnoslovenskih jezika koji imaju puno zajedničkih karakteristika. Ovi jezici su toliko slični da njihovi govornici lako mogu da se sporazumeju. Najkraće hrvatske riječi sastoje se iz samo jednog slova - a (ali, i), o (o), u (u), i (i), s (sa, od), ili k (ka).

- 1 jedan
- 2 dva
- 3 tri
- 4 četiri
- 5 pet
- 6 šest
- 7 sedam
- 8 osam
- 9 devet
- 10 deset

da

ne

č

ć

ž

š

đ

Poslušaj kako zvuče ove riječi >>>

Photo: National park Plitvice, Croatia

BOSANSKI BS

👤👤👤 3 000 000

Bosanski je veoma sličan hrvatskom i srpskom, ali se primeti da ima jaku povezanost sa turskim: oko 400 godina Bosna je bila dio Osmanskog carstva i stoga je usvojeno puno pozajmica iz turskog, kao što su "minduše" (naušnice), "bujrum" (izvolite) ili "avlija" (unutrašnje dvorište).

Kako si?

Ćao!

Hvala!

- 1 jedan
- 2 dva
- 3 tri
- 4 četiri
- 5 pet
- 6 šest
- 7 sedam
- 8 osam
- 9 devet
- 10 deset

da

ne

č

ž

ć

đ

š

<<< Poslušaj kako zvuče ove riječi

Photo: Old Bridge in Mostar, Bosnia and Herzegovina

SR СРПСКИ

👤👤👤 12 000 000

Srpski je jedan od rijetkih evropskih jezika koji koristi i ćirilicu i latinicu. Govornici srpskog mogu podjednako dobro da koriste oba pisma. Među slovenskim jezicima srpski koristi jednu od najkraćih ćiriličnih pisama: sastoji se iz 30 slova. Kad smo već kod pisama... Hajde da ti pokažem jezik sa veoma jedinstvenim pismom...

Здраво!

Како си?

Хвала!

- 1 један
- 2 два
- 3 три
- 4 четири
- 5 пет
- 6 шест
- 7 седам
- 8 осам
- 9 девет
- 10 десет

да

не

ђ

љ

и

ј

њ

ћ

џ

Послушај како звуче ове речи >>>

Photo: Meanders of the Uvac River, Serbia

ՀԱՅԵՐԵՆ ՀԿ

👤 6 700 000

Ունց ես:

Ողջույն:

Շնորհակալություն:

Jermenski jezik koristi pismo koje je prilično jedinstveno u poređenju sa drugim evropskim jezicima. Napravljeno je pre oko 2400 godina! Kako su Jermeni veoma ponosni na svoje pismo, napravili su spomeni njegovim jedinstvenim znakovima. U Jermeniji se u oktobru slavi poseban dan jezika, Dan svjetih prevodilaca.

այո

ոչ

ա բ գ դ ե զ է ը թ ժ ի լ խ ծ կ հ ձ ճ մ

յ ն շ ո չ պ ջ ռ ս վ տ ը ր ց ու փ ք և օ ֆ

<<< Լսեք այս բառերը

Photo: Armenian Alphabet Monument (Arty Om | Shutterstock.com)

- 1 մեկ
- 2 երկու
- 3 երեք
- 4 չորս
- 5 հինգ
- 6 վեց
- 7 յոթ
- 8 ութ
- 9 ինը
- 10 տասը

ROM ROMANI ČHIB

888 3500 000

Sar san?

Lašo d'es!

Najis tuke!

va

na

Do skoro je romski bio prenošen usmjeno sa koljena na koljeno tako da ne postoji opšte prihvaćeni pisani standard. Pojedinačne varijante romskog pišu se pismima koja su bazirana na dominantnom jeziku koji okružuje mjesto đe grupa Roma živi. Ipak, danas je moguće čitati političke tekstove, novine, pa čak i Šekspira na romskom!

- 1 jekh
- 2 duj
- 3 trin
- 4 štar
- 5 panž
- 6 šov
- 7 efa
- 8 oxto
- 9 iña
- 10 deš

Ašun kadala svaturja >>>>

Photo: Romani dance

LËTZEBUERGESH LB

888 600 000

Wéi geet
et?

Moien!

Merci!

Luksemburški je relativno skoro dobio pisanu formu. On je tradicionalno rijetko kad bio pisan, tako da nijesu postojala zvanična pravila pravopisa i gramatike dok ih nije uvela Vlada pre oko 40 godina, 1984. A što je sa znakovnim jezicima, da li njih možeš zapisati? Okreni stranicu da saznaš.

jo

neen

ä

ëé

<<< Lauschter wéi dës Wierder kléngen

- 1 eent
- 2 zwee
- 3 dräi
- 4 véier
- 5 fënnef
- 6 sechs
- 7 siwen
- 8 aacht
- 9 néng
- 10 zéng

MEĐUNARODNI ZNAKOVNI JEZIK

Međunarodni znakovni jezik često koriste korisnici znakovnog jezika iz različitih zemalja, koji nemaju zajednički jezik - kao što ime kaže, to je međunarodni jezik. Može da se zapiše na puno načina. Na primjer, neki simboli se koriste da opišu oblik ruke i pokret znaka, kao i facijalne ekspresije. Pošto smo toliko pričali o pismima...

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10

ΕΛΛΗΝΙΚΑ EL

👤👤👤 13 500 000

Riječ "alfabet" dolazi od prva dva slova grčkog pisma: "alfa" i "beta". Grci trenutno pišu sa lijeva nadesno, kao što je slučaj u drugim evropskim jezicima, ali nije oduvijek bilo tako. U početku je pisan sa desna nalijevo, pa čak i u različitim smjerovima u svakom redu.

Na sljedećoj stranici ću ti pokazati smiješnu naviku grčkih komšija...

ναι

όχι

Πώς είσαι;

Γεια!

Ευχαριστώ!

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν

ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

- 1 ένα
- 2 δύο
- 3 τρία
- 4 τέσσερα
- 5 πέντε
- 6 έξι
- 7 επτά
- 8 οχτώ
- 9 εννιά
- 10 δέκα

⏪⏪ ⏪ Άκουσε τον ήχο αυτών των λέξεων

Photo: Colourful street in Oia, Greece

SQ SHQIP

👤👤👤 7 500 000

Si jeni?

Përshëndetje!

Faleminderit!

po

jo

ç

ë

Kada Albanci vrte glavom s jedne strane na drugu to ne znači "ne", već skroz suprotno "da, slažem se, slušam". S druge strane, klimanje glavom gore-dole ne znači "da". Znači "Žao mi je, bojim se da ne" i često prati loše vijesti. Tako da budi posebno oprijezan/a kada vrtiš glavom u Albaniji- možeš pristati na nešto što ne želiš!

- 1 një
- 2 dy
- 3 tre
- 4 katër
- 5 pesë
- 6 gjashtë
- 7 shtatë
- 8 tetë
- 9 nëntë
- 10 dhjetë

Dëgjoni tingullin e këtyre fjalëve >>>

Photo: Beach cafe in Ksamil, Albania

БЪЛГАРСКИ BG

👤 8 000 000

Bugari takođe klimaju glavom za "ne" a odmahuju za "da". Još jedna rijetka osobina bugarskog je da je to jedan od nekoliko slovenskih jezika koji nema padeže. Tako da bi trebalo da bude lakši za učenje od češkog koji ih ima 7! Bugarski dijeli ovu karakteristiku samo sa makedonskim.

Как си?

Здравей!

Благодаря!

- 1 едно
- 2 две
- 3 три
- 4 четири
- 5 пет
- 6 шест
- 7 седем
- 8 осем
- 9 девет
- 10 десет

<<< Чуйте как звучат тези думи

Photo: Rila Monastery, Bulgaria

ИЙ

Щ

Ю

Ъ

Я

Ь

да

не

МК МАКЕДОНСКИ

👤👤👤 3 500 000

Како си?

Здраво!

Благодарам!

Težimo da izražavamo svoje reakcije kratkim frazama ili riječima koje nemaju posebno značenje. Makedonci imaju zanimljiv način da to rade - sa "Lele"! "Lele" može da znači "O Bože!" ili "Vau!" i možeš da dodaš koliko god želiš "lele". Tako da možeš da kažeš "Lele lele lele! Kako lijep pas!". Okreni stranicu da otkriješ jezik koji nema "da" i "ne"...

- 1 еден
- 2 два
- 3 три
- 4 четири
- 5 пет
- 6 шест
- 7 седум
- 8 осум
- 9 девет
- 10 десет

да

не

Ѓ

И

С

Љ

Ц

Ј

Њ

Ќ

Слушнете како звучат овие зборови >>>>

Photo: Church of St. John at Kaneo, North Macedonia

GAEILGE GA

👤👤👤 170 000

Irski nema riječi za “da” i “ne”. Kako bi odgovorio/la na pitanje koristiš glagolske oblike. Tako da bi odgovor na “Da li su prodali kuću?” bio “Prodali su” ili “Nisu prodali”. Ili na irskom: “Ar dhíol siad an teach? Dhíol. Níor dhíol.” Iako irski nema riječi za “da” i “ne” ima puno jedinstvenih riječi, kao i jezik na sljedećoj stranici...

Dia dhuit!

Conas atá tú?

Go raibh maith agat!

ú

ó

á

í

é

◀◀◀ Éist le fuaim na bhfocal seo

Photo: Cliffs of Moher, Ireland

- 1 A hAon
- 2 A Dó
- 3 A Trí
- 4 A Ceathair
- 5 A Cúig
- 6 A Sé
- 7 A Seacht
- 8 A hOcht
- 9 A Naoi
- 10 A Deich

HU MAGYAR

👤👤👤 13 000 000

Szia!

Hogy vagy?

Köszönöm!

Mađarski je jedan od najtežih jezika za učenje, zbog svojih 18 padeža i brojnih složenih pravila. Ali je vrijedno truda jer vrlo dobro opisuje posebne momente u samo jednoj riječi. "Aranyhíd" je bukvalno "zlatni most" ali znači svjetlucajući odsjaj Sunca na površini vode.

- 1 egy
- 2 kettő
- 3 három
- 4 négy
- 5 öt
- 6 hat
- 7 hét
- 8 nyolc
- 9 kilenc
- 10 tíz

igen

nem

óöö

í

úüü

é

á

Hallgasd meg, hogy hangzanak ezek a szavak >>>>

Photo: Balaton Lake, Hungary

NEDERLANDS NL

👤👤👤 24 000 000

ja

nee

Holandski ima jednu veoma specijalnu riječ: "gezellig". To je jedna od riječi koja se najviše koristi i u zavisnosti od konteksta može značiti osjećaj udobnosti, zabave ili lijepo atmosfere. Može i označavati osjećaj pripadnosti, vrijeme provedeno sa voljenima ili videti prijatelja poslije puno vremena. Na primjer: "Provjeli smo gezellige večer, igrajući igrice i zabavljajući se...".

Hoe gaat het ermee?

Hallo!

Dankjewel!

<<< Luister naar de klanken van deze woorden

Photo: Tulips and windmills in Zaanse Schans, Netherlands

- 1 een
- 2 twee
- 3 drie
- 4 vier
- 5 vijf
- 6 zes
- 7 zev
- 8 acht
- 9 negen
- 10 tien

LT LIETUVIŲ KALBA

👤👤👤 3 000 000

taip

ne

Litvanski je jedan od najstarijih govornih jezika na svijetu i čak ima riječi koje su slične antičkom sanskritu, kao što su "vyras" (čovjek), "šuo" (pas), "avis" (ovca). To znači da Litvanci mogu da prepoznaju neke riječi dok slušaju ovaj indijski jezik. Polako sam ogladnela, daj da uzmem nešto za jesti...

Kaip sekasi?

Labas!

Ačiū!

- 1 vienas
- 2 du
- 3 trys
- 4 keturi
- 5 penki
- 6 šeši
- 7 septyni
- 8 aštuoni
- 9 devyni
- 10 dešimt

ųū

č

ž

š

ą

ęė

į

Pasiklausykite šių žodžių >>>

Photo: Trakai Island Castle, Lithuania

ITALIANO IT

888 67 000 000

U zemlji pice, paste i sira, nije iznenađenje da neko postane "abbiocco". Ne postoji ekvivalent u engleskom, ali abbiocco (izgovara se "ab-biok-ko") označava potrebu da prilegneš nakon obimnog obroka.

Okreni stranicu da otkriješ još jednu jedinstvenu riječ koja se tiče hrane...

Come stai?

Ciao!

Grazie!

- 1 uno
- 2 due
- 3 tre
- 4 quattro
- 5 cinque
- 6 sei
- 7 sette
- 8 otto
- 9 nove
- 10 dieci

sì

no

èé

à

ù

ì

òó

<<< Ascolta il suono di queste parole

Photo: Riomaggiore, Italy

KA

ქართული

👤👤👤 3 700 000

როგორ ხარ?
 გამარჯობა!
 მაღლობა!

ღიახ
 არა

Gruzijskariječkojznačidajedeš iako si sit/a jer je hrana toliko ukusna je "Shemometchama". Grub prijevod bi bio "Slučajno sam pojeo/la sve". Gruzijski takođe ima jedno od najimpresivnijih pisama. Na sljedećoj stranici ću ti pokazati riječ koja opisuje iznos koji svi želimo da izrazimo s vremena na vrijeme...

- 1 ერთი
- 2 ორი
- 3 სამი
- 4 ოთხი
- 5 ხუთი
- 6 ექვსი
- 7 შვიდი
- 8 რვა
- 9 ცხრა
- 10 ათი

ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ლ მ ნ ო პ ჟ

რ ს ტ უ ფ ქ ღ ყ შ ჩ ც ძ წ ჭ ხ ჯ ჰ

მოუსმინეთ სიტყვების უღერადობას >>>

SVENSKA SV

👤👤👤 10 000 000

Švedski je izmislio savršenu riječ za izražavanje ravnoteže i "ni premalo, ni previše... već taman koliko treba" iliti "lagom". Tako današvedskom možeš reći da si upravo jeo/la lagom! Puno smo pričali o jedinstvenim riječima, pogledajmo sad jedinstvene izraze...

Hur mår du?

Hej!

Tack så mycket!

ää

ö

- 1 ett
- 2 två
- 3 tre
- 4 fyra
- 5 fem
- 6 sex
- 7 sju
- 8 åtta
- 9 nio
- 10 tio

ja

nej

🔊🔊🔊 Lyssna på ljuden för dessa ord

Photo: Frozen lake in Upplands Vasby, Sweden (Per-Boge | Shutterstock.com)

PL POLSKI

👤👤👤 45 000 000

Jak się
masz?

Cześć!

Dziękuję!

U poljskom postoji puno zabavnih izraza. Na primjer, ako na poljskom kažeš "Nie mój cyrk, nie moje małpy" to bukvalno znači "Nije moj cirkus, nisu moji majmuni", međutim, ovaj izraz nema veze sa majmunima, već znači "Nije moj problem". Postoji još jedan jezik koji ima zabavan način da se kaže nešto slično...

- 1 jeden
- 2 dwa
- 3 trzy
- 4 cztery
- 5 pięć
- 6 sześć
- 7 siedem
- 8 osiem
- 9 dziewięć
- 10 dziesięć

tak

nie

ć

ą

ł

ń

ś

źż

ó

ę

Posłuchaj brzmienia tych słów >>>>

Photo: The Crooked Forest near Gryfino, Poland

“Der er ingen ko på isen” je na danskom “Nema krave na ledu”, ali zapravo znači “Nema problema”. Tako da ako ne vidiš nikakvu kravu na ledu, trebalo bi da je sve u redu. Vjerovatno si već primjetio/la da se u puno jezika koriste životinje u izrazima!

Hvordan går det?

Hej!

Tak!

DANSK DA

👤👤👤 6 000 000

- 1 en/et
- 2 to
- 3 tre
- 4 fire
- 5 fem
- 6 seks
- 7 syv
- 8 otte
- 9 ni
- 10 ti

ja

nej

æ

å

ø

<<< Lyt til lyden af disse ord

Photo: Tivoli in Copenhagen, Denmark

PT PORTUGUÊS

👤👤👤 250 000 000

Como
estás?

Olá!

Obrigado/a!

Vjerovatno ne smatraš portugalski svjetskim jezikom. Međutim, cijeli Brazil ga zbori, postoji preko 220 miliona maternjih govornika! Rangira se kao sedmi jezik sa najviše govornika na svijetu! Govornici portugalskog uglavnom razumiju španski, galicijski i talijanski, jer su ovi jezici veoma slični. Kad smo već kod galicijskog...

- 1 um
- 2 dois
- 3 três
- 4 quatro
- 5 cinco
- 6 seis
- 7 sete
- 8 oito
- 9 nove
- 10 dez

á à â ã

ú ü

ç

ó ô õ

é ê

í

sim

não

Ouçá o som destas palavras >>>

GALEGO GL

👤👤👤 2 400 000

Postoji između 60 i 100 riječi za različite vrste kiše na galicijskom. Ako si bio/la u Galiciji, znaš i zašto! Na primjer, "babuña" je kiša koja zvuči kao mala beba, "torbón" je kiša praćena grmljavinom i gromovima a "ballón" teška ali kratkotrajna kiša koja traje nekoliko dana...

Como estás?

Ola!

Grazas!

si

non

ó

íï

á

é

ñ

- 1 un
- 2 dous
- 3 tres
- 4 catro
- 5 cinco
- 6 seis
- 7 sete
- 8 oito
- 9 nove
- 10 dez

◀◀◀ Escóita o son destas palabras

Photo: As Catedrais Beach, Spain

LV LATVIEŠU VALODA

☎☎☎ 1 750 000

Letonci vole da pjevaju! Takozvane "dainas" su letonske narodne pjesme koje sadrže drevne letonske umotvorine. Stvorene prije više od hiljadu godina, "dainas" su bile dio proslava (kao što je godišnja letnja proslava), dnevnog rada, promišljanja o životu u usmjenoj formi. Sveukupno, postoji više od 1.2 miliona "dainas" pjesama!

jā

nē

Kā tev iet?

Sveiki!

Paldies!

- 1 viens
- 2 divi
- 3 trīs
- 4 četri
- 5 pieci
- 6 seši
- 7 septiņi
- 8 astoņi
- 9 deviņi
- 10 desmit

ū

č

š

!

ā

ī

ž

ģ

ķ

ē

ņ

Klausies, kā skan šie vārdi >>>

Photo: Celebrating midsummer, Latvia (Raimonds Kalva LV | Shutterstock.com)

NORSK NO

👤👤👤 5 320 000

Norveški ima puno riječi koje imaju ogroman uticaj na druge rasprostranjenije jezike. Ko nije čuo za "troll"? Ako su ti oni prestrašni (i meni su!), umesto toga misli na prelijepa norveška "fjords" a ako ti oni bude apetit za putovanjem ne zaboravi riječ "egg" (jaje) koja je takođe norveškog porijekla.

ja

nei

Hvordan går det?

Hei!

Takk!

- 1 én
- 2 to
- 3 tre
- 4 fire
- 5 fem
- 6 seks
- 7 syv
- 8 åtte
- 9 ni
- 10 ti

å

æ

ø

◀◀◀ Lytt til lyden av disse ordene

Photo: Reindeers in Tromsø, Norway

SE SÁMEGIELLA

👤👤👤 30 000

Sjevernolaponski je jedan od laponskih jezika i zbori se u sjevernoevropskim zemljama. Tako da ne čudi što ima puno riječi za različite vrste snijega i leda. Na primjer, "čahki" je tvrda grudva koja se baca u ozbiljnom grudvanju, "vahca" je svjež ili rastresti snijeg, a "soavli" je bljuzgav snijeg.

jua

a-a

Mo dat manná?

Bures!

Giitu!

- 1 okta
- 2 guokte
- 3 golbma
- 4 njeallje
- 5 vihtta
- 6 guhtta
- 7 čieža
- 8 gávccci
- 9 ovccci
- 10 logi

đ

ŋ

ṭ

á

ž

č

š

Guldal dáid sániid >>>>

Photo: Aurora borealis, Norway

Ruski ima jedinstvenu riječ koja opisuje sloj leda koji se zaledi, pa otopi pri otopljenju, i onda se opet zaledi: Гололедица (gololedica), što se prevodi kao goli sloj leda. A da li si znao/la da postoji duplo više maternjih govornika ruskog nego engleskog u Evropi?

да

нет

РУССКИЙ RU

👤👤👤 150 000 000

Как дела?

Привет!

Спасибо!

- 1 один
- 2 два
- 3 три
- 4 четыре
- 5 пять
- 6 шесть
- 7 семь
- 8 восемь
- 9 девять
- 10 десять

⏪⏪⏪ Послушайте, как звучат эти слова

Photo: Swimming in an ice hole, Russia

ъ

ё

ь

ий

щ

э

ю

я

ы

ES ESPAÑOL

👤👤👤 489 000 000

¡Hola!

¿Cómo estás?

¡Gracias!

sí

no

Postoji izraz na španskom "¡el mundo es un pañuelo!" (svijet je maramica) da izrazi naše iznenađenje kada sretnemo nekoga na neočekivanom mjestu, time pokazujući da je svijet mnogo manji nego što smo stvarno mislili. Zar to upravo nije svrha učenja jezika i učenja o drugim kulturama? Španski je stvarno svjetski jezik, a u čak 20 zemalja je zvanični jezik- ¡Olé!

- 1 uno
- 2 dos
- 3 tres
- 4 cuatro
- 5 cinco
- 6 seis
- 7 siete
- 8 ocho
- 9 nueve
- 10 diez

á

ñ

é

úü

í

ó

Escucha cómo se pronuncian estas palabras >>>

LARINO JEZIČKO PUTOVANJE EVROPOM

EDL.ECML.AT/LANGUAGEJOURNEY

Ovo su svi jezici sa našeg putovanja širom Evrope, ali postoji mnogo više jezika u Evropi i širom svijeta!

baskijski

AFROAZIJSKI
350 000 000

KARTVELIJSKI
5 000 000

INDOEVROPSKI
3 200 000 000

URALSKI
25 000 000

ALTAJSKI
210 000 000

SEMITSKI
malteški

gruzijski

albanski

grčki

BALTIČKI
latvijski
litvanski

JUŽNO-SLOVENSKI
bosanski
bugarski
hrvatski
makedonski
srpski
slovenački

ZAPADNO
SLOVENSKI
češki
poljski
slovački

ISTOČNO-
SLOVENSKI
bjeloruski
ruski
ukrajinski

ZAPADNO-GERMANSKI
engleski
frizijski
holandski
luksemburški
njemački

SJEVERNO-
GERMANSKI
danski
islandski
norveški
švedski

ISTOČNO-ROMANSKI
rumunski
talijanski

ZAPADNO-ROMANSKI
francuski
galicijski
katalonski
portugalski
romansh
španski

KELTSKI
irski
velški

jermenski
romski

BALTO-FINSKI
estonski
finski
sjevernolaponski
UGARSKI
mađarski

TURKIJSKI
azerski
turski

BALTO-SLOVENSKI
GERMANSKI
ROMANSKI

edl.ecml.at/languagejourney

Jezik može da otvori vrata ka različitom svijetu. Ka svijetu će možeš otkriti blaga za koja ne bi imao/la pojma da postoje o zemljama i kulturama bez korišćenja ključa koje ti jezik daje. A jedna vrata te mogu odvesti u sobu sa puno drugih vrata!

Za neke su jezici strast, a za druge potreba, ali će god da ideš i šta god da radiš ne možeš ih izbjeći. Nadamo se da ti je ovo putovanje dalo uvid u neke od puno jezika oko nas i ohrabrilo da dublje istražuješ.

Za više informacija o Evropskom centru za moderne jezike Savjeta Europe i Evropskom danu jezika posjetite www.ecml.at.

Za bilo koje adaptacije ili prevode molimo kontaktirajte nas putem information@ecml.at.

© 2021, Savjet Evrope